

охочіше приймаючи позицію однолітків-медіаторів, які уважно вислухавши намагаються завжди допомогти у вирішенні конфліктів та ситуацій, що пов'язані з ними.

Отже, поки для нас нормою є виховувати дітей через інтернет-ресурси, спілкування між собою дітей у месенджерах та зменшення "живого" спілкування, то непорозуміння і конфлікти будуть виникати можуть навіть загострюватись. Вони будуть, доки в суспільстві не навчаться говорити про різне і при цьому не оцінювати інших. Аби у дитини змінилася поведінка, їй потрібно дати новий спосіб перед тим, як забрати старий. Поки ми, дорослі, вирішуватимемо питання за допомогою агресії, ми не навчимо дитину навичкам безконфліктного та ефективного спілкування та поваги до інших людей на засадах толерантності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боченкова В.А., Данько О.В., Якименко В.Г. Шкільна медіація. Посібник для шкільних служб медіації. Черкаси, 2019. URL:https://www.schools-for-democracy.org/images/documents/358/shkilna_mediaciya_posibnyk_dlya_shkilnyh_sluzhb_mediaciyi_ua.pdf
2. Робочий зошит медіатора шкільної служби порозуміння URL: <https://ldn.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/Broshyura.pdf>
3. Поняття медіації, медіатора, характерних особливостей та етапів проведення у ДНЗ «МВПУПТ». URL: <http://center-polygraph.org.ua/pdf/proj/pidtr.pdf>
4. Шкільна служба розв'язання конфліктів: досвід впровадження. URL: https://issuu.com/uccg/docs/school_crc

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА ОСНОВІ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ

Кривка С. С.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Міськова Н. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Сучасна початкова школа не може залишатися осторонь від процесів модернізації освіти, які відбуваються нині в усьому світі, і в Україні зокрема. Початкової ланки освіти стосуються всі світові тенденції та інновації: особистісно орієнтований підхід, інформатизація, інтеграція тощо.

Державним стандартом початкової освіти, визначено, що метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Нова Українська Школа однією з основних предметних компетентностей, якими має оволодіти молодший школяр, виокремлює математичну компетентність, яка визначається як особистісне утворення, що характеризує здатність учня створювати математичні моделі процесів навколишнього світу, застосовувати досвід математичної діяльності під час розв'язування навчально-пізнавальних та практикозорієнтованих завдань, нарешті адекватно вирішувати проблеми повсякденного життя [1, с.6-8]. А формування прийомів математичної діяльності сприяють реалізації компетентнісного підходу у навчанні. Активне формування навчальної діяльності веде до активних змін в особистості учня, в його свідомості, інтелектуальному і моральному розвитку. Відповідно до діяльнісного підходу етапи засвоєння знань розглядаються разом із етапами засвоєння діяльності. Якість знань в такому разі визначається адекватністю використовуваної діяльності учня для їх засвоєння.

Діяльнісний підхід ґрунтується на теоретичних положеннях концепції Л. С. Виготського, А. Н. Леонтьєва, Д. Б. Ельконіна. Ці положення вказують на те, що все, що відбувається в психічній сфері людини, виражається в його діяльності.

Під час уроків можна спостерігати, що дітям легко виконувати завдання репродуктивного характеру. Але репродуктивне відтворення матеріалу не розвиває логіку в учнів. Якщо вчитель підштовхує до потрібного направлення думок, сам показує, як робити завдання, пізнавальна сфера учня працює частково, не повною мірою. Часто після репродуктивного відтворення завдання учні забувають його і не можуть повторити алгоритм вирішення вже за кілька днів. Значно складніше учням провести аналіз, дослідження, порівняння, зробити узагальнення і висновки.

Отже, вчителю необхідно вирішувати ряд педагогічних проблем: підвищення рівня математичної компетентності, що має забезпечити готовність до використання математичних знань, умінь, навичок для вирішення максимально широкого діапазону життєвих задач, як в процесі навчання математики забезпечити формування ключових компетентностей учнів, розвивати самостійність, творчість, щоб кожен учень зміг реалізувати свої здібності.

Формування математичної компетентності учнів на основі діяльнісного підходу дає змогу вчителю реалізувати поставлені завдання. Діяльнісний підхід – це спрямованість навчально-виховного процесу на розвиток умінь і навичок особистості, застосування на практиці здобутих знань з різних навчальних предметів, успішну адаптацію людини в соціумі, професійну самореалізацію, формування здібностей до колективної діяльності та самоосвіти. Самовдосконалююча особистість – головна мета навчання. Навчальний процес має бути спрямований на розвиток пізнавальної діяльності учня та її активізацію. Вчитель має застосовувати різноманітні методи спонукання учнів до праці,

активної участі в процесі засвоєння знань. А також спонукати учнів до творчої самостійної роботи по здобуванню знань та формуванню умінь та навичок [2, с.26-29].

Важливо розвивати в учнів самостійність. Часто найскладнішим для дітей є питання, що робити після ознайомлення з задачею. Задля розвитку самостійності можна запровадити певний алгоритм. Потрібно, щоб учень не просто запам'ятав спосіб розв'язання задачі, а мав навички логічного мислення для її вирішення.

На уроках математики учні початкової вчать аналізувати задачі, виділяють умову, запитання, етапи розв'язання. При цьому в підручнику на перших етапах даються вказівки, як правильно виконати завдання (схеми короткі записи, план розв'язання), а пізніше учні вже самостійно мають дібрати вираз, схему до задачі, порівняти дві задачі, знайти спільне і відмінне.

Розвиток математичної компетентності учня має бути системним і включати різні аспекти навчально-виховного процесу - урок як основну форму навчальної діяльності, факультативи, самоосвіту, позакласну роботу з математики, яка базується на індивідуальних особливостях учнів.

У НУШ з'явився такий вид діяльності як «Щоденні 3» (математика). Це набори щоденних видів діяльності, виконуючи які, діти вчать бути самостійними, а у вчителя з'являється можливість працювати з окремими учнями індивідуально чи у малих групах.

Принципи моделі «Щоденні 3»: Довіра та повага; Спільнота; Вибір; Відповідальність; Тимчасове зосередження уваги; Переходи (паузи для відпочинку); 10 кроків до самостійності.

Створення і збереження здорової комфортної атмосфери в класі вимагає докладання багатьох зусиль. Довіра та повага допоможуть у цьому. Відчуття спільноти створює у школярів бажання вимагати від інших відповідальності за власну поведінку, навчання, повагу і доброту.

Основні етапи моделі «Щоденні 3» на уроках математики є:

1. Математика самостійно
2. Математика разом
3. Математика письмо

Перші два базуються на діяльності з маніпулятивними предметами та передбачають використання кінестетичної практики. Це математичні ігри (самостійні і з партнером), розв'язання проблем, використовуючи інструменти для лічби чи ігрові матеріали. Також ці компоненти можуть передбачати комп'ютерів, калькуляторів, інших гаджетів як засобів для самостійної роботи.

«Математичне письмо» забезпечує вираження учнями власних думок і розумінь під час роботи над математичними завданнями чи математичним змістом: виразами, числами, цифрами, задачами. А інколи і створювати власні завдання [3, с. 36-38]

Таким чином, основним завданням освіти, зокрема математичної, нині є створення необхідних умов для формування їхнього творчого мислення. Тому вчитель, що вкладає математику нині має дбати про власний саморозвиток, про активну творчу діяльність, як педагогічну, так і математичну. Високий рівень

фахової компетентності, прагнення високої ефективності уроку, активна власна творча діяльність – це ті важливі передумови створення вчителем творчого середовища у процесі навчання учнів математики. У діяльнісному підході до навчання головною дійовою особою є учень. Роль учителя – це роль фасилітатора і модератора. Слід навчити учнів знаходити інформацію і критично її опрацьовувати, застосовувати знання на практиці у життєвих ситуаціях, практикувати математику не заради самої математики, а для життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гринчак В. І. Формування математичної компетентності в учнів початкових класів засобами діяльнісного підходу . К. 2019. 98 с.
2. Кірик М. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Львів: Світ, 2019. 136 с.
3. «Реалізація діяльнісного підходу під час вивчення математики». Методичні рекомендації. Долина: РМК, 2014. 78 с.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Кручок В. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

Сойко І. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука*

Сьогодні перед освітою постають нові завдання: школа повинна створити оптимальні умови для розвитку кожної дитини, спрямовуватися на формування в учнів здібностей самостійно осмислювати навколишню дійсність. Все це передбачає перебудову процесу навчання, в результаті чого мають розкритися індивідуальні можливості та самореалізація особистості.

Прагнення постійно вдосконалювати освітній процес зумовило появу нових інтерактивних технологій. Їх розвиток пов'язаний із орієнтацією на реалізацію сучасних концепцій освіти і виховання.

Інтерактивні технології навчання є предметом дослідження багатьох науковців. До його проблемних питань звертаються А. Гін, С. Жила, О. Ісаєва